

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Tdo/39/2016                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 7213011096                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 23.05.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Štefan Harabin           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:7213011096.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného V. O. pre zločin podvodu v spolupáchateľstve podľa §§ 20, 221 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 23. mája 2017 v Bratislave dovolanie obvineného V. O., proti rozsudku Okresného súdu Košice II. z 20. mája 2014, sp. zn. 7T 87/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2014, sp. zn. 7To 77/2014, a takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. O. o d m i e t a.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II. z 20. mája 2014, sp. zn. 7T 87/2013, bol obvinený V. O. uznaný za vinného zo zločinu podvodu v spolupáchateľstve podľa §§ 20, 221 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

potom, ako doposiaľ nestotožnená osoba vydávajúca sa za zástupcu spol. LUKA SK, s. r. o. Veľké Leváre z doposiaľ nezisteného miesta prijala objednávku spoločnosti SLOVSPEED, s. r. o. Košice, Južná trieda č. 93, zadanú dňa 28.07.2010 do špeditárskej databázy RAALTRANS, dňa 30.07.2010 v čase medzi 11.00 hod. až 12.00 hod. na základe objednávky č. 0154/07/10 vystavenej spoločnosťou SLOVSPEED, s. r. o. Košice pre spoločnosť LUKA SK, s. r. o. Veľké Leváre obvinený V. O. spolu s doposiaľ nestotožnenou osobou prevzal v spoločnosti METALEX 2001 Kft., Rózsza utca 17, Budapešť medený šrot o hmotnosti cca 24 ton za účelom jeho prepravy kamiónom do areálu KOVOHUT Krompachy, avšak po naložení materiálu odišli s kamiónom na nezistené miesto a preprava na miesto určenia podľa objednávky nebola zrealizovaná, čím spôsobil spoločnostiam SLOVSPEED, s. r. o. a METALEX 2001 Kft. Budapešť škodu vo výške 108.232,20 Eur.

Za to bol podľa §§ 221 ods. 3, 37 písm. m/, 38 ods. 2, 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody štyridsaťosem mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. V zmysle § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obvineného nahradiť škodu v sumách 108.232,20 Eur spol. METALEX 2001 Kft. Budapešť a 430,- Eur spoločnosti SLOVSPEED, s. r. o., Južná trieda č. 93,

Košice.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach zamietol uznesením 30. júla 2014, sp. zn. 7To 77/2014.

Obvinený podal dovolanie proti rozsudku okresného súdu. Jeho obsahom sa domáhal, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), i) Tr. por. Tvrdil, že skutok nespáchal. Dokazovaním neboli preukázané skutočnosti, že niekoho uviedol do omylu alebo využil niečí omyl, a ani obohatenie seba či iného na škodu cudzieho majetku a tiež, že v čase skutku sa nenachádzal na Slovensku. OČTK a ani súdy nezabezpečili výpisy z mobilov a zistenie miesta objednávky v spoločnosti SLOVSPEED, s.r.o. a LUKA SK s.r.o. a kontrolu počítačov. Okresný a krajský súd mu neumožnili spravodlivý proces, lebo ignorovali pokus o jeho samo obhajobu. Rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, resp. na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Neboli naplnené predpoklady spolupáchateľstva a ani znaky trestného činu podvodu po stránke objektívnej a subjektívnej. Navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v §§ 20, 221 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. a súčasne zrušil napadnuté rozhodnutia okresného a krajského súdu a prikázal Okresnému súdu Košice II vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Prokurátor k dovolaniu uviedol, že formálne uplatnený dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je daný. Navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. V. O. sa dopustil skutku, ktorý je uvedený vo výroku rozsudku okresného súdu. Svedkovia A. H. B. a N. R. Z. počas zákonne vykonanej rekognície v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní jednoznačne opoznali odsúdeného a potvrdili, že to mal byť práve on, kto prevzal kamión s dodaným tovarom. Nepriamo to vyplýva aj zo zabezpečených listinných dôkazov. Obvinený naplnil všetky znaky skutkovej podstaty zločinu podvodu spáchaného spolupáchateľstvom podľa §§ 20, 221 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. po objektívnej stránke tým, že podvodným konaním uviedol SLOVSPEED, s.r.o. a METALEX 2001 Kft. Budapešť do omylu tým, že s bližšie nestotožnenou osobou tovar (medený šrot) objednal a následne s ním odišiel na neznáme miesto bez toho, aby tovar aj reálne dodal na miesto určenia a spôsobil tak značnú škodu. Po stránke subjektívnej naplnil skutkovú podstatu zločinu formou priameho úmyslu podľa § 15 písm. a/ Tr. zák.

Poškodené organizácie sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§§ 368 ods. 1, 369 ods. 2 písm. b/, 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Po preskúmaní veci zistil i to, že je potrebné ho odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por. ).

Opakovane najvyšší súd zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov ako to vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj v zmysle § 374 ods. 3 a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Právne fundovanú argumentáciu má zaistiť práve povinné zastúpenie obvineného obhajcom - advokátom.

Treba upozorniť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí vecne zodpovedať zákonnému

vymedzeniu dovolacieho dôvodu predpokladaného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por.

V posudzovanej veci obvinený, ako prvý dovolací dôvod uplatnil ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., aj keď ho výslovne nepomenoval, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Obvinený vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. argumentoval tým, že okresný a krajský súd mu neumožnili spravodlivý proces, lebo ignorovali pokus o jeho samo obhajobu a nezabezpečili výpisy z mobilov a nezistili miesta objednávky a tým neboli vykonané dôkazy v jeho prospech.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné konanie, je v Trestnom poriadku upravené v § 2 ods. 9. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu. Toto právo primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky tohto práva sú v širšom zmysle upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku. Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je iba zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37, ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú preto i konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo postupovať v konkrétnej veci pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatňovať v rámci tohto dovolacieho dôvodu. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že zo strany obvineného ani jeho obhajcu neboli v priebehu prípravného konania a ani na hlavnom pojednávaní navrhnuté nové dôkazy a nemal výhrady voči spôsobu obhajoby ustanoveným obhajcom (viď zápisnicu o hlavnom pojednávaní č.l. 174-175). Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu možno chápať ako snahu o skrytú formu jeho vyjadrenia, aby boli vykonané dôkazy vyhodnotené v jeho prospech. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade k závažnému porušeniu práva na obhajobu nedošlo, preto argumentáciu obvineného vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodnú.

Dovolanie len obsahovo odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania spočívajúce v tom, že postupom súdu bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu obvineného bez akejkoľvek vecnej argumentácie.

Ako ďalší uplatnil obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré urobili súdy nižšieho stupňa. Dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie.

Dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je všeobecnou - treťou inštanciou zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásady ústnosti a bezprostrednosti, v konaní o dovolaní sám vykonávať. S poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodiť dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Zákonná formulácia tohto dovolacieho dôvodu vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. To znamená, že s odkazom na dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené.

Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dôvodu obvinený uplatnil námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňoval súdmi ustálený skutkový stav a následne predstrel vlastnú verziu, že nebol v čase spáchania skutku v Maďarsku. Skôr ako o právnu námietku ide o skrytú snahu obvineného, aby vykonané dôkazy a skutkový stav boli vyhodnotené v jeho prospech.

Skutočným obsahom dovolania obvineného sú námietky vo vzťahu ku skutkovým zisteniam súdov oboch stupňov a k hodnoteniu dôkazov z pohľadu ustanovenia § 2 ods. 10, 12 Tr. por., čo malo mať za následok pochybnosti o vine zo zločinu zo zločinu podvodu v spolupáchateľstve.

Potrebné je konštatovať, že skutok ustálený súdmi oboch stupňov, napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty zločinu podvodu v spolupáchateľstve podľa §§ 20, 221 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák.

Na základe vyjadreného je zřejmé, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo

uplatnených dovolacích dôvodov.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je nepochybné, že nie sú prítomné dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Rozhodnutia krajského a okresného súdu sú zákonné a správne odôvodnené. V danej veci nie sú prítomné podmienky dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, i/ Tr. por.

Dovolací súd bez preskúmania veci dovolanie obvineného odmietol.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.